

LIETUVOS SMULKIOJO IR VIDUTINIO VERSLO TARYBOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2009 m. balandžio 27 d.

Posėdžio pirmininkas – Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo tarybos (toliau – Taryba) pirmininkas Danukas Arlauskas.

Posėdžio sekretorė – Anželika Filipovič.

Dalyvavo:

Dainius Kreivys, Lietuvos Respublikos ūkio ministras

Arnoldas Burkovskis, LEPA Generalinio direktoriaus pavaduotojas

Gediminas Rainys, Ūkio ministerijos sekretorius

Živilė Kriščiūnienė, Ūkio ministerijos Smulkiojo ir vidutinio verslo departamento direktorė

Rita Armonienė, Ūkio ministerijos Smulkiojo ir vidutinio verslo departamento Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros politikos skyriaus vedėja

Rimantas Galvelė, Ūkio ministerijos Smulkiojo ir vidutinio verslo departamento Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros politikos skyriaus vyriausioji specialistas

Arturas Mackevičius, Kauno regiono smulkių ir vidutinių verslininkų asociacijos valdybos pirmininkas

Raimundas Beinortas, Lietuvos medienos pramonės įmonių asociacijos „Lietuvos mediena“ direktorius

Juozas Jarmala, Vilniaus prekybos, pramonės ir amatų rūmų Verslo plėtros skyriaus vadovas

Juozas Martinaitis, Kauno prekybos, pramonės ir amatų rūmų atstovas

Virginijus Jasaitis, Lietuvos informacinių technologijų, telekomunikacijų ir raštinės įrangos asociacijos atstovas

Stasys Kropas, Lietuvos bankų asociacijos prezidentas

Aldona Dalia Matukienė, visuomeninės organizacijos Alytaus krašto verslininkų asociacijos prezidentė

Paulina Simutytė, Socialinių įmonių asociacijos atstovė

Zita Sorokienė, Lietuvos smulkiųjų verslininkų ir prekybininkų asociacijos pirmininkė

Evalda Šiškauskienė, Lietuvos viešbučių ir restoranų asociacijos prezidentė

Tomas Urbonas, Lietuvos aprangos ir tekstilės įmonių asociacijos prezidiumo narys

Aldona Vėberienė, Kauno apskrities verslininkų darbdavių konfederacijos prezidentė

Jana Meržvinskienė, Vilniaus verslo plėtros asociacijos atstovė

Donatas Žiogas, Verslo centrų asociacijos pirmininkas

Raimondas Guobys, Lietuvos grūdų perdirbėjų asociacijos atstovas

Zigmantas Dargevičius, Farmacijos pramonės įmonių asociacijos atstovas

DARBOTVARKĖ

1. Naujų smulkiojo ir vidutinio verslo plėtrai skirtų finansinių instrumentų pristatymas;
2. „Eksportuojančioji Lietuva“ (angl. „Enterprise Lithuania“ toliau – EL) koncepcijos bei viešųjų paslaugų verslui perspektyvų aptarimas.
3. Kiti klausimai.

1. SVARSTYTA: Posėdžio atidarymas. Naujų smulkiojo ir vidutinio verslo plėtrai skirtų finansinių instrumentų pristatymas

---

KALBĖJO: D. Kreivys, kt. Ūkio ministerijos atstovai.

D. Kreivys padėkojo visiems susirinkusiems už atvykimą, parodytą dėmesį, pristatė aktualiausius posėdžio klausimus (Ekonomikos skatinimo planą, verslo skatinimo galimybes, finansinių priemonių paskirstymą ir kitą).

Kalbėdamas akcentavo, kad vykdomas kreditavimo sąlygų pagerinimas, o artimiausiu metu pasibaigus bankų atrankos konkursui bei pasirašius su jais trišales sutartis, verslininkams bus pasiekiamos pirmosios lėšos, mikrokreditai. Bankams bus pasiūlyta išskolinti 20 mln. Lt Lietuvos valstybės biudžeto asignavimų. Lėšos atiteks keliems bankams, pasiūliusiems palankiausias mažų kreditų teikimo sąlygas. Valstybės biudžeto lėšos mažų kreditų teikimui skatinti bus skirtos paskolos forma. Mažų kreditų gavėjai – labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės, registruotos ir pagrindinę veiklą vykdančios Lietuvoje. Vienam paskolos gavėjui gali būti suteiktas ne daugiau kaip vienas mažas kreditas, maksimali mažo kredito suma – 175 000 Lt. Maži kreditai galės būti teikiami investicijoms arba apyvartiniam kapitalui finansuoti.

Be to, informavo, kad bus paskelbti UAB „Investicijos ir verslo garantijos“ (toliau – INVEGA) kvietimai bankams. Per juos vėliau bus teikiami iki 350 000 Lt. kreditai smulkiojo ir vidutinio verslo įmonėms (iš viso apie 100 mln. Lt Europos Sąjungos paramos lėšų). Norėdamos gauti paramą, įmonės galės tiesiogiai kreiptis į konkurso būdu atrinktus bankus ir prašyti kreditų. Kreditai bus teikiami litais investicijoms ar apyvartinėms lėšoms finansuoti. SVV įmonės, imdamos paskolą, gali pasinaudoti INVEGA garantijomis.

D. Kreivys taip pat minėjo, kad sparčiai juda ir kiti numatyti veiksmai, skirti verslo skatinimui. Paskelbti kvietimai bankams ir artimiausiu metu bus vykdomas paskolų teikimas per Europos investicinį fondą (rizikos kapitalo fondai, bendrai investuojantis fondas „Verslo angelai“), eksporto kredito draudimo išlaidų dalinis padengimas, taip pat parengtas visas kompleksas ir kitų priemonių skirtų eksporto bei investicijų skatinimui („Naujos galimybės“, kt. marketingo programos).

Informavo, kad Ūkio ministerijos tinklapyje galima rasti nuorodą į <http://www.skatinimoplanas.lt/> joje yra patalpinta visa aktuali minėta informacija, kuri be to, yra nuolat atnaujinama.

Pažymėjo, kad įmonėms jau yra pervesta 480 mln. Lt, o pasirašytų sutarčių yra dar daugiau.

Minėjo, kad yra sudarytos ir įsakymu patvirtintos „Saulėtekio“ komisijos darbo grupės, jų sudėtis, veiklos kryptys (1. Įmonių teisinės aplinkos tobulinimo 2. Darbo rinkos reguliavimo 3. Valstybės įstaigų veiksmų neigiamo poveikio verslo subjektų piniginiams srautams (likvidumui) mažinimo 4. Konkurencinės teisės ir reguliavimo tobulinimo 5. Biurokratinės naštos verslui mažinimo 6. Viešųjų pirkimų tobulinimo 7. Teritorijų planavimo ir būsto renovavimo). Akcentavo, kad joms vadovauja šalies verslo atstovai. Pažadėjo, kad dar yra galimybė į jų sudėtį įtraukti ir Lietuvos smulkiojo ir vidutinio verslo tarybos atstovus.

S. Kropas atkreipė dėmesį, kad bankuose yra nemažai blogų paskolų, todėl skelbiant kvietimus bankams, turėtų būti siekiama, kad konkursuose dalyvauti kuo daugiau bankų, dalyvaujančių ratas būtų kuo platesnis. Siūlė Ūkio ministerijai pajungti visą bankų potencialą.

D. Kreivys atsakė, jog siūloma išskolinti pinigų suma yra per maža, kad dalyvauti konkursuose susidomėtų visi šalies bankai. Dėl 100 mln. Lt konkurso apsisprendė dalyvauti 6 bankai.

D. Žiogas akcentavo, kad kai kurie bankai laimėję konkursus paskolas teikia tik savo banko klientams. Ir kiek tokių atvejų mikrokreditų pasieks šalies regionus?

D. Kreivys atsakė, kad laimėję bankai įsipareigojo jog 50 proc. projektų būtų vykdomi Vilniaus, Kauno ar Klaipėdos miestų savivaldybėse, kita 50 proc. kitose savivaldybėse. 40 proc. mažų kreditų teikti savo banko klientams, 60 proc. – kt. bankų.

D. Arlauskas informavo Ūkio ministrą ir kitus posėdžio dalyvius apie Tarybos iniciatyva įsteigtą Ginčų komisiją bei jos veiklą, nuveiktus darbus, apie jos siūlymą Lietuvos bankų asociacijai išnagrinėti konkrečių Tarybos valdyboje nagrinėtų verslininkų ginčų su atskirais šalies komerciniais bankais atvejus bei prašymą išaiškinti ar komerciniai bankai ekonominio sunkmečio metu nepiktnaudžiauja finansine galia. Paklausė kokia būtų D. Kreivio nuomonė dėl tokios komisijos ir jos įsteigimo konkrečioms klausimams spręsti.

Tuo tarpu S. Kropas pažymėjo, kad sunku prisiimti atsakomybę dėl kai kurių bankų regioninių skyrių vadybininkų veiklos. Be to, pabrėžė, kad viešo nagrinėjimo tokių ginčų atveju būtų atskleidžiami konfidencialūs subjektų duomenys, reikalingas jų sutikimas ir pan. Pasiūlė gauti bankų peticiją.

D. Kreivys pasiūlė, pasirašyti garbingo elgesio susitarimą tarp Bankų asociacijos, ministerijų ir komercinių šalies bankų bei išskyrė kitą alternatyvą – verslo ombudsmeno institucijos

įsteigimą (neteisminis ginčų nagrinėjimas tarp verslo ir valstybės institucijų, kitų ūkio subjektų), perimant JAV patirtį ir įteisinant ją Lietuvos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme.

2. SVARSTYTA: „Eksportuojančioji Lietuva“ (angl. „Enterprise Lithuania“ toliau – EL) koncepcijos bei viešųjų paslaugų verslui perspektyvų aptarimas

---

KALBĖJO: D. Kreivys, kt. Ūkio ministerijos atstovai, Z. Sorokienė, D. Matukienė, D. Žiogas, A. Vėberienė, A. Mackevičius.

Ūkio ministerijos atstovai pristatė savo siūlymus turizmo ir verslo informacijos centrus bei verslo inkubatorius sujungti į vieną naujai kuriamą bendrovę „Eksportuojančioji Lietuva“ (angl. Enterprise Lithuania), ateityje jai bus suteiktas lietuviškas pavadinimas, taip pat jai perduodant dalį Lietuvos ekonominės plėtros agentūros (toliau – LEPA) funkcijų. Iš esmės EL būstinės, kuriuose be EL būtų INVEGA, LVPA, verslo ombudsmeno institucijos atstovybės, bus 1 – Vilniuje (centrinė), 8 – regionuose. Taip pat siūloma struktūra apimtų ir verslo inkubatorius, pramoninius parkus, informacinius ir konsultacinius centrus. Koncepcijos rėmuose bus ir turizmas.

A. Burkovskis pažymėjo, kad verslo informaciniai centrai (toliau – VIC) savo misiją atliko, o siūlomi pakeitimai būtų aukštesnio lygmens paslaugų teikimo perspektyvos, susijusios su aukštesne darbuotojų kvalifikacija bei aukštesnio lygio teikiamomis paslaugomis. Minėjo, kad rajonų savivaldybėms siūloma įvertinti savo teritorijose veikiančių centrų įtaką smulkiojo ir vidutinio verslo plėtrai bei priimti sprendimą, ar verta tęsti įstaigos veiklą. Įvertinusios, ar tokios įstaigos rajone reikalingos, jomis turėtų rūpintis savivaldybės. Savivaldybėms suteikta teisė perimti VIC. Informavo, jog planuojama, kad EL biudžetą 2010 m. sudarys apie 50-60 mln. Lt, įskaitant Struktūrinių fondų programų paramą, o jos steigėjais bus Ūkio ir Užsienio reikalų ministerijos. EL veiks atskirai nuo Žemės ūkio ministerijos.

D. Žiogas užsiminė, kad yra analizuojama informacija apie Airijoje taikomą verslo paramos sistemą, Didžiojoje Britanijoje taikomas verslo finansavimo formas krizės metu, kitų šalių patirtis, tačiau ji skiriasi nuo EL vizijos. Pavyzdžiui, Airijoje tokią sistemą reguliuoja Departamentas sudarytas iš 1000 darbuotojų, o kas bus 2009 m. II pusm. su Lietuvos VIC?

A. Burkovskis teigė, kad Lietuvoje Airiško modelio įgyvendinti nepavyks. Tokio Departamento steigimui niekas nepritars, jo biudžetas apie 600 000 mln. eurų.

A. Mackevičius pasiūlė siūlomą struktūrą pavaizduoti schematiškai ir įkelti ją į Lietuvos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymą. Taip pat tiek Z. Sorokienė, tiek D. Matukienė, A. Vėberienė bei A. Mackevičius išreiškė susirūpinimą, kad nuo Lietuvos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo projekto parengimo iki jo priėmimo, jame neliko esminių asocijuotų struktūrų pasiūlytų nuostatų, panaikinta Lietuvos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros agentūra, kurioje dirbo 20 žmonių, o naujai įkurtame Ūkio ministerijos Smulkiojo ir vidutinio verslo

departamente dirba tik 9 žmonės. Verslo aplinka, ypač mokestinė, pradedant 2009 metais, lyginant su didelėmis įmonėmis, dar labiau pablogėjo, mažos įmonės, palyginus su didelėmis, netgi prieš kelis metus, skaičiuojant nuo apyvartos, mokėjo tris kartus daugiau mokesčių, o panaikinus lengvatas mažoms įmonėms, tas santykis dar pablogėjo.

J. Jarmala akcentavo, kad neturėtų būti ignoruojami privataus verslo interesai bei asocijuotų struktūrų nuomonė ir atkreipė dėmesį, kad Lietuvos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo projekte buvo numatytas siekis išsaugoti verslo informacijos centrų bei verslo inkubatorių tinklą Lietuvoje.

A. Burkovskis pastebėjo, kad šiuo metu nėra sisteminio požiūrio, kuris realiai gelbėtų SVV įmones bei pasiūlė Tarybai suformuoti ir pristatyti savo poziciją kokia turėtų būti verslo konsultavimo ir eksporto skatinimo sistema Lietuvoje, alternatyvų EL koncepcijos modelį.

NUTARTA: Taryba suformuos ir pateiks alternatyvų EL koncepcijos modelį.

Posėdžio pirmininkas,
Tarybos valdybos pirmininkas

Danukas Arlauskas

Tarybos sekretorius

Saulius Žilinskas